

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyuden osoittamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyuden osoittamisesta (HE 249/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 28/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtävissä toimivien pätevyuden osoittamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään menettelyistä, joilla rakentamisen suunnittelu- ja työjohtotehtäviin vaadittava pätevyys osoitetaan silloin, kun edellytyksenä on ympäristöministeriön valtuuttaman toimielimen antama todistus pätevydestä.

Laissa on säännökset ammattipätevyuden tunnustamisesta annetussa laissa (1384/2015) tarkoitettujen ulkomaisten tutkintojen vastaavuuden toteamisesta rakentamisen toimialalla silloin, kun edellytyksenä on ympäristöministeriön valtuuttaman toimielimen antama todistus pätevydestä.

Eduskunnan vastaus EV 326/2022 vp

2 §

Valtuutettu toimielin

Ympäristöministeriö voi valtuuttaa hakemuksesta Suomessa rekisteröidyn yrityksen tai yhteisön myöntämään luonnolliselle henkilölle rakentamislaisissa (/) tarkoitetun todistuksen tämän pätevydestä rakentamisen suunnittelu- tai työjohtotehtäviin (*valtuutettu toimielin*).

Valtuutus voidaan rajata hakemuksessa esitettyä todistusten myöntämistä suppeammaksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja hyvän hallinnon ja luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) vaatimusten täyttämiseksi.

Valtuutetulla toimielimellä tulee olla:

1) koulutukseltaan ja kokemukseltaan pätevä henkilökunta siltä suunnittelualalta tai työjohtotehtävän alalta, jota hakemus koskee;

2) tekniset, hallinnolliset ja taloudelliset edellytykset tehtävän hoitamiseen;

3) laatujärjestelmä, jolla voidaan varmistaa todistuksen valmistelun ja myöntämisen perusteiden hyvän hallinnon ja hallinnon yleissäännösten mukaisuus.

Valtuutetun toimielimen tulee olla riippumaton. Toimielin ja sen palveluksessa olevat henkilöt eivät saa harjoittaa rakennusten suunnittelua, osallistua rakentamisen työjohtotehtäviin eikä osallistua toimintaa harjoittavan järjestön päätöksentekoon.

3 §

Hakemus toimielimeksi

Hakemuksessa valtuutetuksi toimielimeksi on määriteltävä, mitä rakentamislaisissa tarkoitettuja suunnittelutehtäviä ja työjohtotehtäviä varten valtuutusta haetaan.

Hakijan on esitettävä tiedot:

1) riippumattomuudesta;

2) tehtävän hoitamiseen tarvittavasta henkilöstöstä ja heidän pätevyydestään;

3) laatujärjestelmästä ja päätöksentekomenettelystä;

4) taloudellisista edellytyksistä;

5) voimassa olevasta vastuuvakuutuksesta tai siihen rinnastettavasta järjestelystä.

4 §

Valvonta

Valtuutetun toimielimen toimintaa valvoo ympäristöministeriö.

Toimielimen on valvontaa varten toimitettava ympäristöministeriölle vuosittain:

1) yrityksen tai yhteisön vuosikertomus, jossa on eritelty tämän lain mukainen toiminta;

2) selvitys vuoden aikana myönnettyistä pätevyystodistuksista liitteineen;

3) selvitys tämän lain perusteella perityistä maksuista;

4) suunnitelmat toiminnan kehittämiseksi sekä siihen liittyvät kustannukset.

Eduskunnan vastaus EV 326/2022 vp

Ympäristöministeriö voi toiminnan valvomiseksi pyytää perustellusta syystä toimitielimeltä muita selvityksiä.

5 §

Rakentamisen ulkomaisten tutkintojen vastaavuuden toteaminen

Ympäristöministeriö päättää ulkomailla hankitun ammattipätevyyden tunnustamisesta rakennusalan tehtäviin siten kuin ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa säädetään silloin, kun edellytyksenä on ympäristöministeriön valtuuttaman toimitielimen antama todistus pätevyydestä.

Ympäristöministeriö voi valtuuttaa valtuutetun toimitielimen antamaan 1 momentissa tarkoitettu todistuksen ulkomaisen tutkinnon vastaavuudesta osana pätevyytodistuksen myöntämistä.

6 §

Virkavastuu

Valtuutetun toimitielimen toimihenkilöön ja asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessa tämän lain mukaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

7 §

Varoitus ja toiminnan keskeyttäminen

Ympäristöministeriö voi antaa kirjallisen varoituksen ja keskeyttää valtuutetun toimitielimen toiminnan harjoittamisen kolmeksi kuukaudeksi, ellei puutetta varoituksesta huolimatta korjata, jos:

- 1) toiminnassa ei noudateta tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä;
- 2) todistusten myöntämistä ei ole suoritettu hyvän hallinnon mukaisesti;
- 3) valtuutettu toimitielin on rikkonut valtuutus päätöksessä asetettuja ehtoja.

8 §

Valtuutuksen peruuttaminen

Ympäristöministeriön on vakavien tai olennaisten rikkomusten johdosta peruutettava valtuutus, jos:

- 1) valtuutettu toimitielin ei enää täytä valtuutuksen edellytyksiä;
- 2) valtuutetun toimitielimen toiminta on keskeytetty eikä toimitielin ole kohtuullisessa ajassa poistanut toiminnan keskeyttämiseen johtaneita syitä;
- 3) valtuutettu toimitielin on asetettu konkurssiin.

Eduskunnan vastaus EV 326/2022 vp

9 §

Todistus

Todistuksen henkilön pätevyydestä toimia suunnittelijana tai työnjohtajana hankkeessa, jossa toimimisen edellytyksenä rakentamislain mukaan on todistus pätevyydestä, myöntää hakemuksesta valtuutettu toimielin.

Todistuksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- 1) toimielimen valtuuttamispäätöksen päivämäärä ja asiakohda;
- 2) päätöksen tekijä ja päätöksen yksilöintitiedot;
- 3) pätevyydenhaltijan nimi ja kotipaikka;
- 4) tiedot tutkinnosta ja sen tasosta;
- 5) myönnetyn pätevyyden pätevyysala ja -taso;
- 6) todistuksen voimassaoloaika.

Lisäksi todistuksen liitteenä on oltava pätevyyden osoittamisen perusteena olevat tarkemmat tiedot tutkinnosta, muusta koulutuksesta sekä eritellyt tiedot kokemuksesta. Todistus voidaan myöntää enintään seitsemäksi vuodeksi.

10 §

Rekisteri myönnetyistä todistuksista

Valtuutetun toimielimen on pidettävä rekisteriä myöntämistään voimassa olevista todistuksista.

Valtuutettu toimielin toimii 1 momentissa tarkoitettuna rekisterin rekisterinpitäjänä.

Rekisteri sisältää seuraavat tiedot:

- 1) todistuksensaajan nimi ja kotipaikka;
- 2) todistuksen myöntämisaikajankohta ja voimassaolo;
- 3) myönnetyn pätevyyden pätevyysala ja -taso;
- 4) todistuksen myöntäjä;
- 5) kunnan rakennusvalvontaviranomaisen rakentamislain 85 ja 89 §:n perusteella toteaman kyvyyttömyyden tunnistetiedot ja voimassaolo.

11 §

Todistuksen voimassaolon päätyminen

Todistuksen myöntäjä voi peruuttaa todistuksen, jos sen myöntäminen on perustunut olennaisesti väärin selvityksiin.

12 §

Maksut

Valtuutetulla toimielimellä on oikeus periä todistusmenettelyyn liittyviä maksuja, jotka kattavat toiminnasta aiheutuvat kulut.

Eduskunnan vastaus EV 326/2022 vp

Ympäristöministeriön asetuksella säädetään tarkemmin maksujen perusteista.

13 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun valtuutetun toimielimen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Toiminnan keskeyttämistä tai valtuutuksen peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

14 §

Voimassaolo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Ympäristöministeriö voi hyväksyä viranomaisen, yrityksen tai yhteisön ennen tämän lain voimaantuloa toteamat pätevyudet tämän lain mukaisiksi pätevyyksiksi joko kokonaan tai osittain enintään viiden vuoden ajaksi tämän lain voimaantulosta.

Ympäristöministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa tehdä päätöksen toimielimen valtuuttamisesta myöntämään rakentamislaisissa tarkoitettuja todistuksia pätevydestä rakentamisessa. Tässä laissa tarkoitettuja todistuksia ei voida kuitenkaan myöntää ennen rakentamislain ja tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 27.2.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri